

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJOJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2012 m. liepos 16 d. Nr. FA-P-40-7-46
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant pavedimus: 2011-06-20 Nr. P-40-7, 2011-09-26 Nr. P-40-7-1

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:
Akvilė Dovydaitytė (grupės vadovė)
Evaldas Grebenkovas (nuo 2011-09-26)

Auditas pradėtas 2011-06-20
Auditas baigtas 2012-07-16

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	4
Audito apimtis ir metodai	5
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	7
1. Pastebėjimai dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių duomenų	7
1.1. Dėl Užsienio reikalų ministerijos ir jai pavaldžios įstaigos konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio	7
1.2. Dėl Užsienio reikalų ministerijos ir jai pavaldžios įstaigos konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio	8
1.2.1. Konsolidavimo procesas	8
1.2.2. Ministerijos ir jai pavaldžios įstaigos buhalterinė apskaita	9
2. Pastebėjimai dėl valstybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo	11
2.1. Dėl valstybės biudžeto asignavimų, skirtų darbo užmokesčiui, panaudojimo	11
2.1.1. Dėl biudžeto lėšų naudojimo darbo užmokesčiui už priverstinės pravaikštos laiką	11
2.1.2. Dėl darbo užmokesčio permokų	13
2.1.3. Dėl darbo užmokesčio priemokų	14
2.2. Dėl valstybės biudžeto asignavimų skyrimo viešajai įstaigai Europos informacijos centrui finansuoti	15
2.3. Dėl materialinės pagalbos	16
2.4. Dėl viešųjų ir kitų pirkimų	16
2.5. Dėl turto naudojimo	18
2.5.1. Dėl maitinimo paslaugų teikėjui perduoto turto ir skirtų valstybės biudžeto asignavimų naudojimo	18
2.5.2. Dėl turto perdavimo	19
2.6. Dėl autorinių sutarčių	20
2.7. Dėl dotacijoms ir užsienio lietuvių organizacijų projektams skirtų valstybės biudžeto asignavimų	21
2.8. Dėl finansinių įnašų	22
3. Kiti pastebėjimai	23
3.1. Dėl bendradarbiavimo (bendrojo finansavimo) projektų sutarčių	23
3.2. Dėl priemokų skyrimo naujai priimtiems darbuotojams	23
3.3. Dėl praėjusių metų biudžetinių lėšų likučio	24

---

4. Vidaus kontrolės sistemos vertinimas	24
5. Rekomendacijos	24
Priedai	26

IŽANGA

Audito tikslas – teisėtumo požiūriu įvertinti valstybės biudžeto asignavimų 2012 metams planavimą; audituojamo subjekto 2011 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir (ar) kitų ataskaitų duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audituojamas subjektas – Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija yra Lietuvos Respublikos valstybės įstaiga, atliekanti įstatymų ir kitų teisės aktų jai pavestas užsienio reikalų ir saugumo politikos sričių valstybės valdymo funkcijas ir pagal kompetenciją įgyvendina šiose srityse valstybės politiką. Adresas: J. Tumo-Vaižganto g. 2, 01511 Vilnius, identifikavimo kodas 188613242.

Audituojamu laikotarpiu Užsienio reikalų ministerijai vadovavo ministras Audronius Ažubalis, Finansų departamento direktoriaus pareigas ėjo Rimantas Latakas.

Audituojamas laikotarpis – 2011 metai.

Valstybinio audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami valstybinio audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu vertintą Užsienio reikalų ministerijos ir jai pavaldžios įstaigos 2011 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudarė:

- Biudžeto sąmatų vykdymo ataskaitų 2011 m. gruodžio 31 d. aiškinamasis raštas;
- Įmokų į biudžetą, skiriamų specialiosioms programoms finansuoti, 2011 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 1);
- Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2011 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2);
- Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų 2011 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 3);
- Mokėtinų ir gautinų sumų 2011 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 4).

Audito metu vertintą Užsienio reikalų ministerijos ir jai pavaldžios įstaigos 2011 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį sudarė:

- Finansinės būklės ataskaita pagal 2011 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2011 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Pinigų srautų ataskaita pagal 2011 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2011 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- 2011 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

Užsienio reikalų ministerija ir pavaldi įstaiga 2011 metais vykdė 6 programas:

- Užsienio politikos formavimas ir įgyvendinimas (kodas 01 01);
- Diplomatinės tarnybos administravimas (kodas 01 04);
- Lietuvos ir užsienio piliečių aptarnavimas (kodas 02 01);
- Ryšių su užsienio lietuviais politikos formavimas ir įgyvendinimas (kodas 02 02);
- Vystomasis bendradarbiavimas ir parama demokratijai (kodas 03 01);
- Lietuvos pirmininkavimų koordinavimo programa (kodas 03 02).

Šioms programoms patvirtinta 213 662 tūkst. Lt asignavimų, iš jų – 198 852 tūkst. Lt išlaidoms (iš jų 44 528 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) ir 14 810 tūkst. Lt turtui įsigyti¹. Be to, 2010 metais nepanaudotas specialiosios programos likutis, kuris sudaro 89,6 tūkst. Lt, perkeltas į 2011 metų asignavimų planą.

Finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis, kaip nurodyta konsoliduotoje finansinės būklės ataskaitoje, 2011 m. pabaigoje buvo iš viso 476 735,4 tūkst. Lt.

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus.

¹ Lietuvos Respublikos 2011 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniuose nėra reikšmingų iškraipymų ir valstybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito metu, siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, atlikta:

- išsami rizikos analizė (audito planavimo etape), kuri leido panaudoti rizika ir reikšmingumu pagrįstą audito metodiką, audito darbą sutelkiant didžiausios rizikos srityse;
- tvarkos aprašų, taisyklių, įsakymų ir kitų dokumentų peržiūra ir nuoseklios peržiūros testai (kontrolės aplinkos tyrimas);
- ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių išsamios ir analitinės audito procedūros (savarankiškos audito procedūros).

Taip pat buvo vertinama, kaip audituojamas subjektas laikėsi įstatymų ir kitų teisės aktų, sutartinių įsipareigojimų. Teisėtumo požiūriu įvertintas valstybės biudžeto asignavimų 2012 metams planavimas.

Svarbiausiose audito srityse (ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, trumpalaikio turto, pajamų, darbo užmokesčio ir kitų sąnaudų, išlaidų apskaitos) atliktos savarankiškos audito procedūros. Tam buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą. Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų, atsižvelgėme į aplinkybes, priežastis ir pasekmes.

Audito įrodymai gauti taikant skaičiavimo, patikrinimo, paklausimo, analitines ir kitas audito procedūras.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių duomenų

1.1. Dėl Užsienio reikalų ministerijos ir jai pavaldžios įstaigos konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Ministerija dalį valstybės biudžeto asignavimų suplanavo, panaudojo ir kasines išlaidas klaidingai apskaitė pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius, taigi nesivadovavo Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija²:

- Kitoms paslaugoms (2.2.1.1.1.30 straipsnis) skirtus 1 586,4 tūkst. Lt asignavimus panaudojo:
  - 865,6 tūkst. Lt dotacijoms (2.5.2. straipsnis) – įmokai už naujos NATO būstinės statybą ir įrengimą. Pagal Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikaciją kitų paslaugų išlaidų straipsnis apima tik narystės mokesčius tarptautinėms organizacijoms, o visos kitos lėšos, pervedamos tarptautinėms organizacijoms pinigais arba natūra, laikomos dotacijomis. 865,6 tūkst. Lt įmoka už naujos NATO būstinės statybą nėra narystės mokestis, todėl turėjo būti planuojama ir mokama iš dotacijų išlaidų straipsnio;
  - 650 tūkst. Lt kitų išlaidų einamiesiems tikslams (2.8.1.1.1.2 straipsnis) – viešajai įstaigai Europos informacijos centrui finansuoti;
  - 41,4 tūkst. Lt – kompiuterinei programinei įrangai įsigyti (3.1.2.1.1.2 straipsnis);
  - 17,1 tūkst. Lt kvalifikacijos kėlimui (2.2.1.1.1.16 straipsnis) – konsultacinėms mokymų paslaugoms apmokėti;
  - 1,2 tūkst. Lt turto vertinimo paslaugoms (2.2.1.1.1.18 straipsnis) – nekilnojamojo turto objekto rinkos vertės nustatymui apmokėti;
  - 8,1 tūkst. Lt ilgalaikio materialaus turto einamojo remonto išlaidoms apmokėti (kodas 2.2.1.1.1.15);
  - 3 tūkst. Lt kitam nematerialiajam turtui (3.1.2.1.1.5 straipsnis) – žemės sklypo kadastriniams matavimams ir pagal juos suformuotai bylai apmokėti.
- Patirtų išlaidų neapskaitė atitinkamuose straipsniuose, neteisingai jas apskaitant kitų paslaugų straipsnyje.
- Kvalifikacijos kėlimui (2.2.1.1.1.16 straipsnis) skirtus 68,7 tūkst. Lt asignavimus panaudojo ne ministerijos darbuotojų kvalifikacijos kėlimui, o kitoms paslaugoms (2.2.1.1.1.30 straipsnis) – Lietuvos bendruomenių užsienyje lituanistinių mokyklų mokytojų kvalifikacijos tobulinimo seminaro išlaidoms apmokėti, o išlaidas neteisingai apskaitė kvalifikacijos kėlimo straipsnyje.

Ministerija biudžeto asignavimus planavo ir naudojo nesilaikydama Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos, o dėl netinkamos patirtų išlaidų apskaitos suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2011 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje nurodytos kasinės išlaidos didesnės šiomis sumomis: 1 517,7 tūkst. Lt – kitų

²Patvirtinta finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 (finansų ministro 2011-06-29 įsakymo Nr. 1K-228 redakcija).

paslaugų (2.2.1.1.1.30 straipsnis), 51,6 tūkst. Lt – kvalifikacijos kėlimo (2.2.1.1.1.16 straipsnis), o kasinės išlaidos mažesnės šiomis sumomis: 865,6 tūkst. Lt – dotacijų tarptautinėms organizacijoms (2.5.2 straipsnis), 650 tūkst. Lt – kitų išlaidų kitiems einamiesiems tikslams (2.8.1.1.1.2 straipsnis), 8,1 tūkst. Lt – ilgalaikio materialiojo turto einamojo remonto (2.2.1.1.1.15 straipsnis), 1,2 tūkst. Lt – apmokėjimo už turto vertinimo paslaugas (2.2.1.1.1.18 straipsnis), 41,4 tūkst. Lt – kompiuterinės programinės įrangos, kompiuterinės programinės įrangos licencijų (3.1.2.1.1.2 straipsnis), 3 tūkst. Lt – kito nematerialiojo turto (3.1.2.1.1.5 straipsnis).

1.2. Dėl Užsienio reikalų ministerijos ir jai pavaldžios įstaigos konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

1.2.1. Konsolidavimo procesas

Užsienio reikalų ministerijos ir jai pavaldžios įstaigos 2011 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį sudarančios ataskaitos nurodytos dalyje „Audito apimtis ir metodai“. Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 24 straipsnio 1 punkte nurodyta, kad, sudarydami finansines ataskaitas, viešojo sektoriaus subjektai turta, finansavimo sumas ir įsipareigojimus turi įvertinti vadovaudamiesi Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (toliau – VSAFAS). Remiantis jais, Finansinės būklės ataskaitoje pateikiama informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto būklę paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną, o Veiklos rezultatų ataskaitoje pateikiama informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto veiklos rezultatus, t. y. uždirbtas pajamas ir turėtas sąnaudas per šioje ataskaitoje nurodytą ataskaitinį laikotarpį.

Pagal minėto įstatymo 21 straipsnio 6 dalį, nukrypti nuo VSAFAS galima tik esant aplinkybėms, nepriklausančioms nuo viešojo sektoriaus subjekto valios, suderinus su Lietuvos Respublikos finansų ministerija, finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte pateikiant informaciją apie kiekvieną nukrypimą nuo VSAFAS, jų priežastis ir poveikį viešojo sektoriaus subjekto turtui, finansavimo sumoms, įsipareigojimams, pajamoms ir sąnaudoms.

Atlikus 2011 metais Užsienio reikalų ministerijos konsoliduotojo finansinių ataskaitų rinkinio sudarymo audito procedūras, neatitikimų nenustatyta. Neatitikimai, nustatyti ministerijos finansinėse ataskaitose, kurie daro įtaką ir konsoliduotojo finansinių ataskaitų rinkinio teisingumui, pateikiami ataskaitos 1.2.2 skirsnyje.

1.2.2. Ministerijos ir jai pavaldžios įstaigos buhalterinė apskaita

Nustatyta ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, gautinų sumų, finansinės nuomos (lizingo), įsipareigojimų ir ilgalaikio turto nusidėvėjimo apskaitos klaidų:

- nesivadovavo 12-uju „Ilgalaikis materialusis turtas“ ir 13-uju „Nematerialusis turtas“ viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais, nes apskaitoje neregistravo arba neteisingai užregistravo turtą:

- neįvertino 5 žemės sklypų tikrosios vertės, o finansinėse ataskaitose parodė 13 554,2 tūkst. Lt įsigijimo verte³;
- finansinių metų pabaigoje nepatikslino žemės sklypo, esančio Latvių g., Vilniuje, tikrosios vertės ir apskaitoje neužregistravo tikrosios vertės 417 tūkst. Lt sumažėjimo⁴;
- 96 tūkst. Lt kompiuterinę įrangą neteisingai apskaitė kito ilgalaikio materialiojo turto sąskaitoje⁵;
- pagal statybų užbaigimo aktą, pastatą pripažinus tinkamu naudoti ir padidinus turto vertę, 260,8 tūkst. Lt nenurašė iš nebaigtos statybos sąskaitos;
- baigtą kurti ir naudojamą 787,3 tūkst. Lt vertės programinę įrangą (finansų valdymo ir apskaitos informacinę sistemą, pritaikytą apskaitai tvarkyti pagal VSAFAS) neteisingai apskaitė nebaigtų projektų sąskaitoje⁶;
- nematerialiojo turto apibrėžimą ir nematerialiojo turto pripažinimo kriterijus atitinkančios 41,4 tūkst. Lt naujos Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos konsulinės informacijos teikimo interneto svetainės (svetainės sukūrimo, įdiegimo ir vystymo paslaugų) nepripažino ir apskaitoje neregistravo kaip nematerialiojo turto⁷ bei nepagrįstai nurašė į sąnaudas;
- 33,4 tūkst. Lt programinę įrangą neteisingai apskaitė kitos biuro įrangos sąskaitoje⁸;
- apskaitoje neužregistravo 3 tūkst. Lt vertės kito nematerialiojo turto (suformuotos žemės sklypo bylos pagal kadastrinius matavimus), o išlaidas nepagrįstai nurašė į sąnaudas⁹;
- 2000 metais įsigytam 529,3 tūkst. Lt vertės Lietuvos Respublikos ambasados Berlyne statybos techniniam projektui, pagal kurį statybos darbai nebuvo atlikti, neskaičiavo nuvertėjimo¹⁰.

- nesivadovavo 17-uju VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, nes neįvertino ir neapskaičiavo 293,8 tūkst. Lt gautinų sumų nuvertėjimo bei nesumažino turto balansinės vertės, apskaitoje neregistravo 80,7 tūkst. Lt gautinų sumų:

- paskutinę metinio ataskaitinio laikotarpio dieną neįvertino, kad gautinos sumos turi nuvertėjimo požymių, neapskaičiavo 293,8 tūkst. Lt skolų, susidariusių daugiau, negu prieš vienerius metus, ir mažai tikėtinų, kad bus atgautos, nuvertėjimo bei nesumažino turto balansinės vertės¹¹;

³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymu Nr. 1K-174 (finansų ministro 2011-01-31 įsakymo Nr. 1K-034 redakcija) patvirtinto 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ 42 ir 61 p.

⁴ Ten pat, 65 p.

⁵ Ten pat, 73.8 p.

⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-07-16 įsakymu Nr. 1K-238 (finansų ministro 2011-01-31 įsakymo Nr. 1K-035 redakcija) patvirtinto 13-ojo VSAFAS „Nematerialusis turtas“ 56.6 p.

⁷ Ten pat, 8, 9, 10 p.

⁸ Ten pat, 56.2 p.

⁹ Ten pat, 56.5 p.

¹⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-07-04 įsakymu Nr. 1K-229 patvirtinto 22-ojo VSAFAS „Turto nuvertėjimas“ 9 p.

¹¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-06-27 įsakymu Nr. 1K-223 (finansų ministro 2011-01-31 įsakymo Nr. 1K-038 redakcija) patvirtinto 17-ojo VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ 36 p.

- 80,7 tūkst. Lt nesusigrąžintai materialinei pagalbai apskaitoje neregistravo gautinų sumų, o nepagrįstai nurašė į sąnaudas¹².
-
- nesivadovavo 19-uju VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“¹³, nes išsinuomotų pagal nuomos sutartis 459 tūkst. Lt vertės automobilių neįvertino pagal finansinės nuomos (lizingo) kriterijus, ir turto bei įsipareigojimų neįtraukė į balansines sąskaitas;
  - taikė ilgesnį ar trumpesnį naudingo tarnavimo laiką, negu patvirtintas, dėl to konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje neparodyta tikroji turto būklė, Veiklos rezultatų ataskaitoje per ataskaitinį laikotarpį turėtos sąnaudos:
-
- Daugeliu atvejų nesivadovavo užsienio reikalų ministro 2010-06-11 potvarkiu patvirtintais ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominiais normatyvais, nes visiems į apskaitą įtrauktiems muzikos instrumentams vietoje patvirtintų 14 metų arba 7 proc., kai kuriems filmavimo, fotografavimo, mobiliojo ryšio įrenginiams - 3 metų arba 33 proc., televizijos įrenginiams – 4 metų arba 25 proc. nusidėvėjimo normatyvų taikė 5 metų arba 20 proc. nusidėvėjimo normatyvus. Dėl šių priešasčių muzikos instrumentams pripažino 21,2 tūkst. Lt daugiau sąnaudų ir ta pačia suma nepagrįstai sumažino ilgalaikio turto vertę apskaitoje, o filmavimo, fotografavimo, mobiliojo ryšio, televizijos įrenginiams 1,1 tūkst. Lt pripažino mažiau sąnaudų ir ta pačia suma nepagrįstai padidino ilgalaikio turto vertę apskaitoje. Audito metu įvertintas ne viso turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvų taikymas;
  - 33,4 tūkst. Lt programinę įrangą neteisingai apskaičiusi kitos biuro įrangos sąskaitoje, neteisingai pritaikė 4 m. arba 25 proc. amortizacijos normatyvą, pripažino 4,2 tūkst. Lt mažiau sąnaudų ir ta pačia suma nepagrįstai padidino ilgalaikio nematerialiojo turto vertę apskaitoje;
  - 96 tūkst. Lt kompiuterinę įrangą neteisingai apskaičiusi kito ilgalaikio materialiojo turto sąskaitoje, neteisingai pritaikė 5 m. arba 20 proc. nusidėvėjimo normatyvą, pripažino 4 tūkst. Lt mažiau sąnaudų ir ta pačia suma nepagrįstai padidino ilgalaikio materialiojo turto vertę apskaitoje.
-

Finansinių ataskaitų rinkinio tikslas – pateikti informaciją apie viešojo sektoriaus subjekto finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus, kuria naudojasi vartotojai, priimdami ir vertindami sprendimus dėl išteklių paskirstymo ir jų naudojimo teikiant viešąsias paslaugas.

Tvarkant apskaitą ministerijoje nustatytos klaidos iškraipė finansines ataskaitas, tai yra išsamiai ir teisingai neparodė viešojo sektoriaus subjekto turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto būklės paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną ir veiklos rezultatų – per ataskaitinį laikotarpį turėtų sąnaudų:

¹² Ten pat.

¹³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-14 įsakymu Nr. 1K-176 patvirtinto 19-ojo VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“ 9 p.

konsoliduotoje Finansinės būklės ataskaitoje pagal 2011 m. gruodžio 31 d. duomenis valdomo turto likutinė vertė nurodyta 1 150,8 tūkst. Lt didesnė, per vienerius metus gautinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai 213,1 tūkst. Lt didesni, finansavimo sumos 733,8 tūkst. Lt didesnės, grynojo turto likutis 417 tūkst. Lt didesnis (žr. 2 ir 3 priedus); ataskaitoje nurodyti netikslūs 8 776,2 tūkst. Lt žemės ir grynojo turto likučiai dėl žemės tikrosios vertės neįvertinimo, 1 216 tūkst. Lt transporto priemonių ir 13 105 tūkst. Lt įsipareigojimų likučiai dėl išsinuomotų pagal nuomos sutartis automobilių neįvertinimo pagal finansinės nuomos (lizingo) kriterijus; dėl nustatytų ilgalaikio turto grupavimo klaidų ilgalaikio turto likutis tarp skirtingų turto grupių 916,7 tūkst. Lt nurodytas neteisingai (žr. 1 priedą), konsoliduotoje Veiklos rezultatų ataskaitoje dėl neužregistruoto arba neteisingai registruoto turto neteisingai nurodyta 686,1 tūkst. Lt pajamų ir sąnaudų (žr. 2 ir 3 priedus).

Pažymime ministerijos pažangą audito metu šalinant kai kuriuos nustatytus trūkumus. Ministerija 260,8 tūkst. Lt nurašė iš nebaigtos statybos sąskaitos, baigtą kurti ir naudojamą 787,3 tūkst. Lt vertės programinę įrangą apskaitė programinės įrangos sąskaitoje, 33,4 tūkst. Lt programinę įrangą teisingai apskaitė programinės įrangos sąskaitoje ir perskaičiavo nusidėvėjimą po finansinių ataskaitų pateikimo Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, todėl 2011 metų finansinių ataskaitose duomenys liko neištaisyti.

2. Pastebėjimai dėl valstybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo

2.1. Dėl valstybės biudžeto asignavimų, skirtų darbo užmokesčiui, panaudojimo

2.1.1. Dėl biudžeto lėšų naudojimo darbo užmokesčiui už priverstinės pravaikštos laiką

Ministerijos kanclerio 2011 m. birželio 20 d. potvarkiu Nr. KP-248 Informacinių technologijų ir apsaugos departamento Informacinių sistemų administravimo skyriaus vyriausiasis specialistas buvo atleistas iš einamųjų pareigų ir Finansų departamento Buhalterinės apskaitos skyriui pavesta išmokėti trijų mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinę kompensaciją.

Darbuotojas nesutiko su atleidimu ir Vilniaus apygardos administraciniam teismui padavė skundą dėl atleidimo iš valstybės tarnybos pripažinimo neteisėtu, grąžinimo į valstybės tarnybą ministerijoje bei vidutinio darbo užmokesčio už priverstinės pravaikštos laiką priteisimo.

Ministerijai, patenkinus visus šio skundo reikalavimus, ministerijos kancleris 2011 m. gruodžio 5 d. potvarkiu Nr. KP-459 minėtą potvarkį dėl atleidimo pripažino netekusiu galios ir darbuotojui buvo apskaičiuotas ir išmokėtas 8 148,4 Lt (įskaitant mokesčius) vidutinis darbo užmokestis už priverstinės pravaikštos laiką ir apskaičiuotos 2 524,37 Lt socialinio draudimo įmokos, įskaitant trijų mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio 11 939,67 Lt (įskaitant mokesčius) išaitinę kompensaciją ir apskaičiuotas 3 698,91 Lt socialinio draudimo įmokas.

Vilniaus apygardos administracinis teismas administracinę bylą nutraukė tik 2012 m. sausio 12 d. nutartimi, ministerijai patenkinus visus skundo reikalavimus.

Teisės aktai, reglamentuojantys valstybės tarnautojo darbo užmokestį, socialines ir kitas garantijas, nenumato, kad į pareigas priėmusio asmens sprendimu ar biudžetinių įstaigų ir organizacijų vadovų nurodymu gali būti išmokėtos išmokos, kaip darbo užmokestis už priverstinės pravaikštos laiką, todėl valstybės tarnautojas negalėjo gauti kitokio darbo užmokesčio, kompensacijų ar išmokų, negu numato teisės aktai.

Ministerija šias 26 311,35 Lt išmokas, išmokėtas iš Specialiosios tranzito schemos lėšų, vadovaujantis Finansų departamento direktoriaus 2011 m. gruodžio 27 d. tarnybiniu pranešimu Nr. (6.3.E)-4-3949, pripažino netinkamomis finansuoti, todėl padengė iš valstybės biudžeto asignavimų, skirtų programai „Diplomatinės tarnybos administravimas“ vykdyti. Dėl to valstybės biudžeto asignavimai panaudoti ne šioje programoje nustatytiems tikslams įgyvendinti. Taigi pažeidžiant Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių¹⁴ 47 punktą valstybės biudžeto asignavimai panaudoti ne pagal paskirtį.

Ministerija paaiškino, kad tolesnis bylinėjimasis esant akivaizdžiai pralaimėjimo teisme tikimybei galėtų būti traktuojamas kaip tiesioginis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatyme numatyto reikalavimo – užtikrinti paskirtų asignavimų naudojimo efektyvumą ir ekonomiškumą – nevykdymas, nes kiekviena uždelsta iki atleisto darbuotojo grąžinimo į darbą diena didina jam mokėtiną sumą. Atsižvelgiant į tai, ministerija kanclerio sprendimą grąžinti darbuotoją į darbą nelaukiant ministerijos pralaimėjimo teisme vertina kaip ekonomiškai pagrįstą.

Ministerija nedirbusiam darbuotojui apskaičiavo ir išmokėjo 8148,4 Lt (įskaitant mokesčius) vidutinį darbo užmokestį už priverstinės pravaikštos laiką ir apskaičiavo 2 524,37 Lt socialinio draudimo įmokų, įskaitant trijų mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio 11 939,67 Lt (įskaitant mokesčius) išaitinę kompensaciją ir apskaičiuotas 3 698,91 Lt socialinio draudimo įmokas, neturėdama teisinio pagrindo.

Ministerija valstybės biudžeto asignavimus panaudojo pažeisdama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543 patvirtintų Valstybės biudžeto ir

¹⁴ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr.543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ (2004-06-15 nutarimo Nr. 751 redakcija).

savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 47 punktą, nes programos „Diplomatinės tarnybos administravimas“ nustatytiems tikslams įgyvendinti skirtus asignavimus panaudojo ne pagal paskirtį.

2.1.2. Dėl darbo užmokesčio permokų

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai pavaldus Energetinio saugumo centras pareigybių kategorijas ir tarnybinių atlyginimų koeficientus nustatė nesilaikydamas teisės aktų reikalavimų.

Energetinio saugumo centro direktorius 2011 m. kovo 28 d. įsakymu Nr. P-10 vyriausiojo specialisto pareigybei (karjeros valstybės tarnautojas) nustatė didesnę A lygio 14 kategoriją, negu numatyta Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 3 priede. Atsižvelgdamas į Valstybės kontrolės pastabas, 2011 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. P-23 šiai vyriausiojo specialisto pareigybei nustatė A lygio 13 kategoriją. Dėl neteisingai nustatytos kategorijos valstybės tarnautojui apskaičiuotas ir išmokėtas 2 406,02 Lt didesnis darbo užmokestis (įskaitant mokesčius) ir apskaičiuota 745,38 Lt daugiau socialinio draudimo įmokų, negu priklausė.

Energetinio saugumo centro direktorius darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, tarnybinius atlyginimus nustatė taikydamas didesnius koeficientus, negu numatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo¹⁵ 4 priede:

- vyriausiajam specialistui 2011 m. vasario 14 d. darbo sutartimi Nr. P-02 tarnybinių atlyginimą nustatė taikydamas didesnę koeficientą (18). Atsižvelgdamas į Valstybės kontrolės pastabas, 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. P-19 šiam darbuotojui nuo 2011 m. lapkričio 2 d. nustatė 13 koeficientą. Dėl neteisingai taikyto koeficiento vyriausiajam specialistui apskaičiuotas bei išmokėtas 3 690,5 Lt didesnis darbo užmokestis (įskaitant mokesčius) ir apskaičiuota 1 143,32 Lt daugiau socialinio draudimo įmokų, negu priklausė;
- vyriausiajai buhalterei 2011 m. sausio 12 d. darbo sutartimi Nr. 1 tarnybinių atlyginimą nustatė taikydamas didesnę koeficientą (18). Dėl neteisingai taikyto koeficiento, vyriausiajai buhalterei apskaičiuotas bei išmokėtas 9 034,31 Lt didesnis darbo užmokestis (įskaitant mokesčius) ir apskaičiuota 2 798,83 Lt daugiau socialinio draudimo įmokų, negu priklausė.

Direktorius, siekdamas grąžinti permokėtą darbo užmokestį, įsakymais valstybės tarnautojui ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, nustatė pareiginės algos ir tarnybinių atlyginimų išskaitas permokoms dėl neteisingai nustatytos pareigybių kategorijos ir taikytų tarnybinio atlyginimo koeficientų kompensuoti.

¹⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“.

Energetinio saugumo centro direktorius nesilaikė Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“, nes neteisingai nustatė pareigybių kategorijas ir taikė neteisingus tarnybinio atlyginimo koeficientus. Dėl to apskaičiuotas ir išmokėtas 15,1 tūkst. Lt didesnis darbo užmokestis (įskaitant mokesčius) ir apskaičiuota 4,7 tūkst. Lt daugiau socialinio draudimo įmokų, negu priklausė. Įstaigos vadovas neužtikrino įstatymų, kitų teisės aktų laikymosi, kaip numato Biudžetinių įstaigų įstatymo 9 straipsnio 2 dalies 2 punktas.

2.1.3. Dėl darbo užmokesčio priemonių

Ministerija darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, skyrė priemokas, nesilaikydama teisės aktų reikalavimų:

- Darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, 2011 metais skyrė ir išmokėjo 114,9 tūkst. Lt priemokų, remiantis ankstesnių metų diplomatinė atstovybių tarnybiniais raštais, už tą pačią įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą ir tuos pačius papildomai atliekamus darbus. Dėl to darytina išvada, kad priemokos skiriamos ilgiau kaip vienerius metus. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo¹⁶ 2.3 punktas numato, kad priemokos skiriamos nurodant konkretų terminą, bet ne ilgesnį kaip iki kalendorinių metų pabaigos.
- Darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, už tiesioginių funkcijų atlikimą skyrė ir išmokėjo priemokas ir taip nesilaikė Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo¹⁷ 2.3 punkto, pagal kurį priemokos gali būti mokamos už papildomai atliekamus darbus (žr. 4 priedą).

Negalėjome įvertinti, ar ministerija 74,1 tūkst. Lt priemokų darbuotojams skyrė pagrįstai:

Ministerija 3 politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojams įsakymais skyrė 13,6 tūkst. Lt priemokų už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą bei 2 administratoriams, dirbantiems pagal darbo sutartis – 60,5 tūkst. Lt priemokų už papildomų užduočių atlikimą. Negalėjome įvertinti šių priemokų pagrįstumo, nes ministerija nepateikė priemokų pagrįstumą pagrindžiančių duomenų, kad valstybės tarnautojai tikrai vykdė nurodytas papildomas užduotis, įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą.

Atkreipiame dėmesį, kad vienam iš administratorių 2011 metais priemoka skirta remiantis Specialiosios misijos Afganistano Islamo Respublikoje 2011-12-30 raštu, kuriame nurodyta ją mokėti tik nuo 2012-01-01 iki 2012-07-31.

Ministerija nesilaikė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. spalio 5 d. nutarimo Nr. 1235 „Dėl Lietuvos Respublikos Diplomatinės tarnybos veiklos“ 2.3 punkto, nes skyrė ir išmokėjo 114,9 tūkst. Lt priemokas už tą pačią įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą bei tuos pačius papildomai atliekamus darbus ilgiau kaip vienerius metus ir priemokas už

¹⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-11-05 nutarimas Nr. 1235 „Dėl Lietuvos Respublikos Diplomatinės tarnybos veiklos“.

¹⁷ Ten pat.

įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą bei papildomai atliekamus darbus už tiesioginių funkcijų atlikimą.

Ministerija nesivadovavo Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio 1 dalies nuostata, kuri numato, kad individualus administracinis aktas, kuris skirtas konkrečiam asmeniui ar nurodytai asmenų grupei, turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, nes skyrė ir išmokėjo 74,1 tūkst. Lt priemokas neturėdama duomanų, pagrindžiančių įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą ir papildomas užduotis.

2.2. Dėl valstybės biudžeto asignavimų skyrimo viešajai įstaigai Europos informacijos centrai finansuoti

Ministerija, bendrai su Europos Komisija finansuodama viešąją įstaigą Europos informacijos centrą (toliau – Centras), pagal 2009–2011 metų susitarimus dėl Europos informacijos centrų bendrojo finansavimo, valstybės biudžeto asignavimus skyrė nesilaikydama Biudžeto sandaros įstatymo¹⁸ reikalavimų, kadangi Centras neatitinka šiame įstatyme nurodyto kito subjekto apibrėžimo. Centro veiklos sritį reglamentuojančiuose įstatymuose arba Vyriausybės nutarimuose, priimtuose vadovaujantis tiesiogiai taikomais Europos Sąjungos teisės aktais ir tarptautinėmis sutartimis, nustatančiais Europos Sąjungos ar atskirų valstybių finansinės paramos, teikiamos Lietuvai, administravimo tvarką, programoms vykdyti jam nėra numatyta galimybė gauti biudžeto lėšas. Centrai pagal bendrojo finansavimo sutartis 2009–2010 metais skirta 712,5 tūkst. Lt, 2011 metais – 650 tūkst. Lt, 2012 metais numatyta skirti 650 tūkst. Lt.

Ministerija nekontroliavo ir nepateikė tinkamų ir pakankamų įrodymų, ar lėšas Centras naudojo pagal paskirtį ir patirtoms išlaidoms padengti, nes iš Centro nereikalavo pateikti išlaidas pagrindžiančių dokumentų, o 2011 metais patirtas 650 tūkst. Lt išlaidas sąnaudomis pripažino biudžeto išlaidų sąmatų įvykdymo ataskaitų pagrindu. Taigi ministerija nesilaikė Buhalterinės apskaitos įstatymo¹⁹ reikalavimo, kad visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai turi būti pagrįsti apskaitos dokumentais.

Ministerijos su Centru 2011 m. vasario 3 d. sudarytoje Bendrojo finansavimo sutartyje nurodyta, kad Centras įsipareigoja valstybės biudžeto lėšas naudoti Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka, tačiau ministerija nereikalavo pateikti informaciją, ar paslaugos ir prekės buvo įsigytos, taikant viešųjų pirkimų procedūras.

¹⁸ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (2003-12-23 įstatymo Nr. IX-1946 redakcija) 5 str. 1 d.1 p.

¹⁹ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06 Nr. IX-574, 12 str. 1 d.

Ministerija nesilaikė Biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkto, nes viešajai įstaigai Europos informacijos centrui skyrė 1 362,5 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų. Ministerija nekontroliavo ir nepateikė tinkamų ir pakankamų įrodymų, ar 650 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų panaudoti pagal paskirtį ir patirtoms išlaidoms padengti, ir nereikalavo pateikti informacijos, ar prekes ir paslaugas Centras įsigijo, taikydamas viešųjų pirkimų procedūras, todėl neužtikrino finansinės drausmės.

2.3. Dėl materialinės pagalbos

Ministerija 2007–2011 metais Lietuvos Respublikos piliečiams, nukentėjusiems užsienio valstybėse, suteikė 85,2 tūkst. Lt materialinę pagalbą, kaip numato Materialinės pagalbos teikimo Lietuvos Respublikos piliečiams, nukentėjusiems užsienio valstybėse, taisyklės²⁰. Tačiau ministerija nesilaikė šių taisyklių 11¹ punkto, kad piliečiui neatlyginus ministerijai jos suteiktos materialinės pagalbos dydžio išlaidų per 3 mėnesius nuo sprendimo suteikti materialinę pagalbą ar sprendimo suteikti dalį prašomos materialinės pagalbos priėmimo dienos, jos iš piliečio išieškomos teisės aktų nustatyta tvarka, nes laiku nesiėmė visų teisinių priemonių skoloms išieškoti. Dėl šios priežasties per 2007–2011 metus ministerija nesusigrąžino 81,4 tūkst. Lt išlaidų už suteiktą materialinę pagalbą.

Pažymime pažangą, kad ministerija 2011 m. gruodžio mėnesį raštu kreipėsi į kai kuriuos skolininkus su prašymu grąžinti išlaidas už suteiktą materialinę pagalbą, o 2012 metais kreipėsi į teismus su prašymais priteisti iš kai kurių skolininkų jų skolas.

Ministerija nesilaikė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 618 patvirtintų Materialinės pagalbos teikimo Lietuvos Respublikos piliečiams, nukentėjusiems užsienio valstybėse, taisyklių, nes laiku nesiėmė visų teisinių priemonių išieškoti teisės aktų nustatyta tvarka išlaidų už 2007–2011 metais suteiktą materialinę pagalbą, dėl to nesusigrąžinta 81,4 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų, panaudotų materialinei pagalbai teikti.

2.4. Dėl viešųjų ir kitų pirkimų

Energetinio saugumo centras 2011 metais prekes ir paslaugas kai kuriais atvejais įsigijo nesivadovaudamas Viešųjų pirkimų įstatymu²¹:

– Energetinio saugumo centras nesilaikė įstatymo 85 straipsnio 2 dalies ir Supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių²², nes įsigijo prekių ir paslaugų už 6,8 tūkst. Lt neatlikdamas viešųjų

²⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-05-20 nutarimas Nr. 618 „Dėl valstybės finansinės paramos užsienyje murusių (žuvusių) Lietuvos Respublikos piliečių palaikams pervežti į Lietuvos Respubliką teikimo ir materialinės pagalbos teikimo Lietuvos Respublikos piliečiams, nukentėjusiems užsienio valstybėse, taisyklių patvirtinimo“.

²¹ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2006-01-31 įstatymo Nr. X-471 redakcija).

pirkimų procedūrų. Taip pat nesilaikė įstatymo 85 straipsnio 4 dalies, nes neturi dokumentų, pagrindžiančių priimtų sprendimų atitiktį šio įstatymo reikalavimams.

– Energetinio saugumo centras nesilaikė įstatymo 18 straipsnio 3 dalies, nes sudarė su laimėjusiu tiekėju pirkimo sutartį, kurios objektas neatitinka pasiūlymo sąlygų, t.y. sutartyje nurodytos papildomos paslaugos (tarnybinių kelionių oro transportu kitais (nepagrindiniais) maršrutais, autobusais, traukiniais ir vandens transportu paslaugos, į tarnybines keliones vykstančių asmenų draudimo kelionių metu, viešbučių, tarpininkavimo užsakant vizą ir dokumentų reikalingų vizai gauti paruošimo paslaugos), dėl kurių nebuvo teikti pasiūlymai. 2011 metais įsigyta 4,6 tūkst. Lt papildomų paslaugų. Tokiu būdu neužtikrino įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtintų skaidrumo ir nediskriminavimo principų laikymosi bei įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nustatyto pirkimų tikslo – įsigyti prekių ir paslaugų racionaliai naudojant tam skirtas lėšas įgyvendinimo.

– Energetinio saugumo centras nesilaikė įstatymo 18 straipsnio 9 dalies, nes tarnybinių kelionių organizavimo paslaugų pirkimo sutartį sudarė nepraėjus sutarties sudarymo atidėjimo terminui.

– Energetinio saugumo centrui dviem atvejais įsigyjant prekių už 1 tūkst. Lt, mokėjimo dokumentai išrašyti ir pateikti apmokėjimui anksčiau, negu surašytos tiekėjų apklausos pažymos ir nustatyti laimėtojai. Taigi Centras neužtikrino įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintų nediskriminavimo ir skaidrumo principų laikymosi.

– Energetinio saugumo centras sudarė kavos aparato panaudos sutartį, pagal kurią įsipareigojo užsakyti ir naudoti tik šio tiekėjo teikiamus produktus pagal sutartyje nurodytą asortimentą ir kainas. 2011 metais įsigyta prekių už 3,8 tūkst. Lt, todėl nesilaikė įstatymo 85 straipsnio 2 dalies ir Supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių²³ nuostatų. Taip pat nesilaikė įstatymo 85 straipsnio 4 dalies, nes neturi dokumentų, pagrindžiančių priimtų sprendimų atitiktį šio įstatymo reikalavimams.

Ministerija, pasibaigus sutarčių su valstybine įmone galiojimo terminui, įsigijo ryšio paslaugų už 6,2 tūkst. Lt. Atkreipiame dėmesį, kad 2012 m. ir toliau buvo įsigyjamos paslaugos pasibaigus sutarčių galiojimo terminui.

Energetinio saugumo centras, įsigydamas kai kurias prekes ir paslaugas, pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymą, nes:

– Energetinio saugumo centras įsigijo prekių ir paslaugų už 6,8 tūkst. Lt neatlikdamas viešųjų pirkimų procedūrų bei neturėjo dokumentų, pagrindžiančių priimtų sprendimų atitiktį Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimams;

²² Energetinio saugumo centro prie Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos supaprastintos viešųjų pirkimų taisyklės (2011-08-05 įsakymas Nr. V-13).

²³ Ten pat.

- Energetinio saugumo centras sudarė su laimėjusiu tiekėju pirkimo sutartį, kurios objektas neatitinka pasiūlymo sąlygų, t.y. sutartyje nurodytos papildomos paslaugos, dėl kurių nebuvo teikti pasiūlymai. 2011 metais įsigyta papildomų paslaugų už 4,6 tūkst. Lt;
  - Energetinio saugumo centras tarnybinių kelionių organizavimo paslaugų pirkimo sutartį sudarė nepraėjus sutarties sudarymo atidėjimo terminui;
  - Energetinio saugumo centrui dviem atvejais įsigyjant prekių už 1 tūkst. Lt, mokėjimo dokumentai išrašyti ir pateikti apmokėjimui anksčiau, negu surašytos tiekėjų apklausos pažymos ir nustatyti laimėtojai;
  - Energetinio saugumo centras sudarė kavos aparato panaudos sutartį, pagal kurią įsipareigojo užsakyti ir naudoti tik šio tiekėjo teikiamus produktus pagal sutartyje nurodytą asortimentą ir kainas. 2011 metais įsigyta prekių už 3,8 tūkst. Lt, todėl prekės įsigytos neatlikus viešųjų pirkimų procedūrų bei neturint dokumentų, pagrindžiančių priimtų sprendimų atitikti Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimus.
- Ministerija, pasibaigus sutarčių su valstybine įmone galiojimo terminui, įsigijo ryšio paslaugų už 6,2 tūkst. Lt.

2.5. Dėl turto naudojimo

2.5.1. Dėl maitinimo paslaugų teikėjui perduoto turto ir skirtų valstybės biudžeto asignavimų naudojimo

Ministerija viešojo konkurso būdu sudarė Maitinimo paslaugų sutartį ir materialinių vertybių priėmimo–perdavimo aktais paslaugų teikėjui suteikė teisę neatlygintinai naudotis 477,2 tūkst. Lt vertės ministerijos buitine technika, virtuvės įranga ir kitu inventoriumi. Paslaugų teikėjas nenumatytas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo²⁴ 13 straipsnyje, kuriam valstybės turtas gali būti perduotas naudoti neatlygintinai. Taigi ministerija neužtikrino šiame įstatyme įtvirtintų efektyvumo ir viešosios teisės principų laikymosi, kurie numato, kad sprendimais, susijusiais su valstybės ir savivaldybių turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo, turi būti siekiama maksimalios naudos visuomenei, o sandoriai dėl valstybės turto turi būti sudaromi tik teisės aktų, reglamentuojančių disponavimą valstybės turtu, nustatytais atvejais ir būdais. Be to, 2011 m. gruodžio 28 d. virtuvės patalpose auditoriams kartu su materialiai atsakingu asmeniu atliekant turto inventorizaciją, nustatyta, kad

²⁴ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (2002-05-23 įstatymo Nr. IX-900 redakcija).

pasibaigus sutarties galiojimo terminui paslaugų teikėjas toliau naudojosi ministerijos virtuvės įranga, kitu inventoriumi ir teikė maitinimo paslaugas.

Ministerija, suteikusi teisę paslaugų teikėjui neatlygintinai naudotis valstybės turtu, apmokėjo jo patirtas komunalinių paslaugų išlaidas iš valstybės biudžeto asignavimų, skirtų programos vykdymo tikslams įgyvendinti. Taigi ministerija nesilaikė Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių²⁵ 47 punkto, nes valstybės biudžeto asignavimus panaudojo ne pagal paskirtį.

2.5.2. Dėl turto perdavimo

Ministerija suteikė teisę Energetinio saugumo centrui naudotis ministerijos 96,9 tūkst. Lt vertės turtu (kompiuteriais, faksais, telefonais, spausdintuvais, televizoriais ir kt.), kurio neperdavė nė vienu iš Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme²⁶ numatytų turto perdavimo būdų. Taigi ministerija neužtikrino šiame įstatyme įtvirtinto viešosios teisės principo laikymosi, kuris numato, kad sandoriai dėl valstybės turto turi būti sudaromi tik teisės aktų, reglamentuojančių disponavimą valstybės turtu, nustatytais atvejais ir būdais.

Ministerija nesilaikė Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 13 straipsnio, nes suteikė teisę neatlygintinai naudoti 477,2 tūkst. Lt vertės valstybės turtą subjektui, kuriam valstybės turtas negali būti perduotas naudoti neatlygintinai, o Energetinio saugumo centrui suteikė teisę naudotis ministerijos 96,9 tūkst. Lt vertės turtu, neperdavusi šio turto nė vienu iš šiame įstatyme numatytų turto perdavimo būdų. Taigi ministerija neužtikrino įstatyme įtvirtintų efektyvumo ir viešosios teisės principų laikymosi, kurie numato, kad sprendimais, susijusiais su valstybės ir savivaldybių turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo, turi būti siekiama maksimalios naudos visuomenei, o sandoriai dėl valstybės turto turi būti sudaromi tik teisės aktų, reglamentuojančių disponavimą valstybės turtu, nustatytais atvejais ir būdais.

Ministerija nesilaikė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543 patvirtintų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 47 punkto, nes valstybės biudžeto asignavimus panaudojo ne pagal paskirtį – suteikusi teisę paslaugų teikėjui neatlygintinai naudotis valstybės turtu, apmokėjo jo patirtas komunalinių paslaugų išlaidas iš valstybės biudžeto asignavimų, skirtų programos vykdymo tikslams įgyvendinti.

²⁵ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr.543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ (2004-06-15 nutarimo Nr. 751 redakcija).

²⁶ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (2002-05-23 įstatymo Nr. IX-900 redakcija).

2.6. Dėl autorinių sutarčių

Užsienio reikalų ministerija įsigijo mokymo ir kvalifikacijos tobulinimo paslaugas, sudarydama autorines sutartis. Ministerija įsigijo šias paslaugas vadovaudamasi Viešųjų supaprastintų pirkimų taisyklėmis²⁷, apklausiant vieną tiekėją, tiesiogiai kreipiantis į jį prašant pateikti pasiūlymą, kai perkamos ministerijos darbuotojų mokymo ir kvalifikacijos tobulinimo paslaugos. Pagal Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 2 punktą paskaitai skirtos medžiagos sukūrimas yra autorių teisių objektas, o pagal 39 straipsnio 3 dalį – sutartys dėl mokymo, konsultavimo ar kitokių paslaugų teikimo nelaikomos autorinėmis. Ministerijos apskaitoje išlaidos autoriniam atlyginimui pagal šias sutartis apskaitomos kaip mokymo – kvalifikacijos kėlimo paslaugų įsigijimo išlaidos, o įsigyti autoriai kūriniai nėra apskaitomi. Sutarčių turinys rodo, kad buvo sudaromos mokymo ir kvalifikacijos tobulinimo įsigijimo paslaugų sutartys, o ne autorinės, siekiant įsigyti teises į autorinį kūrinį. 2011 metais sudarant autorines sutartis įsigyta mokymo ir kvalifikacijos tobulinimo paslaugų už 6 tūkst. Lt:

- 2011-02-02 autorinė sutartis Nr. 15-11-PD (3 345,65 Lt) – 11 astronominių valandų trukmės paskaitų ciklo tema „Notariniai veiksmai“, 2011-09-19 autorinė sutartis Nr. 345-11-PD (955,26 Lt) - 4 akademinė valandų trukmės paskaitos tema „Notariniai veiksmai“ parengimas ir jų perskaitymas Lietuvos Respublikos diplomatomams, kurie pradės vykdyti konsulines funkcijas Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose bei žinių patikrinimo testo užduočių parengimas, atsakymas į klausytojų klausimus.
- 2011-02-02 autorinė sutartis Nr. 16-11-PD (400 Lt) – 2 akademinė valandų trukmės paskaitos tema „Konfliktinių situacijų analizė ir prevencija“ parengimas ir jos perskaitymas Lietuvos Respublikos diplomatomams ir kitiems valstybės tarnautojams, kurie pradės vykdyti konsulines funkcijas Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose ir atsakyti į klausytojų klausimus.
- 2011-03-14 autorinė sutartis Nr. 55-11-PD (530 Lt) – 2 astronominių valandų trukmės paskaitos tema „Bendravimas su žiniasklaida. Interviu televizijoje ir radijuje. Pranešimų spaudai rašymas“, 2011-03-14 autorinė sutartis Nr. 54-11-PD (470 Lt) - 2 akademinė valandų trukmės paskaitos tema „Permainos ir streso valdymas rotacijos metu“ parengimas ir jų perskaitymas Lietuvos Respublikos diplomatomams ir valstybės tarnautojams, išvykstantiems į Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybes, konsulines įstaigas, atstovybes prie tarptautinių organizacijų ir specialiąsias misijas, atsakymas į klausytojų klausimus.
- 2011-10-05 autorinė sutartis Nr. 361-11-PD (263,16 Lt) – 2 akademinė valandų trukmės paskaitos tema „Permainos ir streso valdymas“ parengimas ir jos perskaitymas ministerijos darbuotojams, grįžusiems iš diplomatinių atstovybių ir į ministeriją iš kitų institucijų perkeltiems darbuotojams, atsakymas į klausytojų klausimus.

Ministerija įsigijo už 6 tūkst. Lt mokymo ir kvalifikacijos tobulinimo paslaugas pagal autorines sutartis, kurios pagal Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo 39 straipsnio 3

²⁷ Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos supaprastintos viešųjų pirkimų taisyklės (2008-10-03 įsakymas Nr. V-169).

dalį nelaikomos autorinėmis. Taigi faktiškai sutartys buvo sudaromos dėl mokymo ir kvalifikacijos tobulinimo paslaugų, o ne siekiant įsigyti teises į autorinį kūrinį.

2.7. Dėl dotacijoms ir užsienio lietuvių organizacijų projektams skirtų valstybės biudžeto asignavimų

Ministerija skyrė valstybės biudžeto asignavimus dotacijoms bei užsienio lietuvių organizacijų projektams vykdyti, tačiau tinkamai nekontroliavo šių lėšų panaudojimo, kadangi dotacijų gavėjai ir projektų vykdytojai ne visais atvejais jas panaudojo pagal sutartyse numatytą paskirtį:

Dėl dotacijoms skirtų lėšų panaudojimo:

- Gardino lietuvių visuomeninis susivienijimas „Tėvynė“ 1 098,9 Lt dotacijų, skirtų nuomos ir komunalinėms paslaugoms apmokėti, panaudojo kopijų telefono, transporto paslaugų, maisto ir ūkinių prekių išlaidoms apmokėti;
- Lydos lietuvių visuomeninis susivienijimas „Rūta“ 282,4 Lt dotacijų, skirtų nuomos ir komunalinėms paslaugoms apmokėti, panaudotojo sumokėdami už projektą.

Dėl užsienio lietuvių organizacijų projektams skirtų lėšų panaudojimo:

- Liepojos lietuvių kultūros draugija „Rūta“ panaudojo 393,4 Lt elektros energijai ne pagal 2011-07-19 Projekto įgyvendinimo sutartyje numatytą tikslinę paskirtį – nekilnojamojo turto mokesčiui kompensuoti. Ministerijos Užsienio lietuvių departamentas raštu nesuderino su projekto vykdytoju sąmatos pakeitimų dėl lėšų panaudojimo elektros energijai. Užsienio reikalų ministro 2010-01-26 įsakymu Nr. V-12 patvirtinto Užsienio lietuvių organizacijų projektų rėmimo tvarkos aprašo 33 punktą numato, kad finansavimas turi būti naudojamas sutartyje nurodytai veiklai pagal sąmatą, o atsiradus būtinybei koreguoti sąmatą, Projekto vykdytojas privalo pakeitimus raštu suderinti su Departamentu.
- Jungtinės Karalystės jaunimo sąjunga panaudojo 2 000 Lt patalpų nuomai ne pagal 2011-05-18 Projekto įgyvendinimo sutartyje numatytą tikslinę paskirtį – informacinės medžiagos gamybai.
- Vokietijos lietuvių bendruomenė 2 000 Lt panaudojo paskaitų skaitytojų ir rengėjų maitinimo ir nakvynės išlaidoms apmokėti ne pagal 2011-04-18 Projekto įgyvendinimo sutartyje numatytą tikslinę paskirtį – konferencijos pranešimų ir leidinių parengimui. Projektams parengti paraiškoje (Nr.126) projekto vykdytojas pateiktoje projekto sąmatoje nurodė, kad parengs ir perskaitys pranešimus bei parengs konferencijos leidinius (santraukas, programas, kvietimus ir straipsnių rinkinį). Užsienio lietuvių departamentas nesuderino raštu sąmatos pakeitimų dėl 2 000 Lt panaudojimo nakvynės ir maitinimo išlaidoms padengti.
- Ministerija Latvijos lietuvių bendruomenei pagal 2011-05-18 Projekto įgyvendinimo sutartį skyrė 500 Lt jai priklausančio pastato aplinkos priežiūros reikmėms kompensuoti. Latvijos lietuvių bendruomenė skirtas lėšas panaudojo įvairioms ūkinėms prekėms įsigyti. Užsienio lietuvių organizacijų projektų atrankos komisija projekto paraiškos vertinimo formoje nurodė, kad ministerijai priklausančio pastato išlaikymas turi būti finansuojamas ne užsienio lietuvių organizacijų projektų rėmimo lėšomis. Todėl valstybės biudžeto asignavimai tokioms užsienio lietuvių projektų išlaidoms dengti neturėtų būti skiriami.

Užsienio lietuvių organizacijų projektų vykdytojai ne visada finansinėse ataskaitose pateikia išsamią ir tikslią informaciją apie patirtas išlaidas, o ministerija, skirdama valstybės biudžeto asignavimus, sutartyse išlaidų nedetalizuoja pagal išlaidų rūšis (Lietuvos valstybinių ir kalendorinių švenčių, kultūros dienų per Šv. Lino atlaidus organizavimui ir bendruomenės organizacinėms reikmėms; Kraštų lietuvių bendruomenių ir jaunimo sąjungų pirmininkų suvažiavimo išlaidoms padengti; Renginių, skirtų Rygos lietuvių vidurinės mokyklos 20-mečio minėjimo organizavimo išlaidoms padengti; Poezijos festivalių „Poezijos pavasaris“ ir „Rudens literatūriniai skaitymai“ organizavimo išlaidoms). Dėl neišsamios informacijos pateikimo finansinėse ataskaitose ir išlaidų nedetalizavimo sutartyse ministerija negali tiksliai įvertinti ir kontroliuoti, ar lėšos panaudotos pagal sutartį, bei užtikrinti ekonomiško ir racionalaus lėšų panaudojimo.

Ministerija, neužtikrino, kad Gardino lietuvių visuomeninis susivienijimas, Lydos lietuvių visuomeninis susivienijimas „Rūta“ 1,4 tūkst. Lt dotacijoms ir Liepojos lietuvių kultūros draugija „Rūta, Jungtinės Karalystės jaunimo sąjunga, Vokietijos lietuvių bendruomenė ir Latvijos lietuvių bendruomenė 4,9 tūkst. Lt užsienio lietuvių projektinei veiklai skirti valstybės biudžeto asignavimai būtų panaudoti teisėtai pagal sutartyse numatytą paskirtį. Ministerija dėl neišsamios informacijos pateikimo finansinėse ataskaitose ir išlaidų nedetalizavimo sutartyse negali tiksliai įvertinti ir kontroliuoti, ar valstybės biudžeto asignavimai, skirti Užsienio lietuvių organizacijų projektams vykdyti, panaudoti pagal sutartyje numatytą paskirtį bei užtikrinti ekonomiško ir racionalaus lėšų panaudojimo.

2.8. Dėl finansinių įnašų

Ministerijos Vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai departamentas (toliau – VBPD) 2011 m. liepos 5 d. dokumentų valdymo sistemoje „Avily“ užregistravo Finansų departamentui adresuotą tarnybinį pranešimą, kad per 21 kalendorinę dieną, skaičiuojant nuo 2011 m. birželio 30 d., pervesti finansinį įnašą Europos plėtros fondui. Tačiau Finansų departamentas mokėjimą atliko tik 2011 m. rugpjūčio 23 d. gavęs tarnybinio pranešimo originalą. Ministerija dėl laiku nepervesto įnašo turėjo sumokėti 6,3 tūkst. Lt delspinigių iš valstybės biudžeto asignavimų, skirtų programai „Vystomasis bendradarbiavimas ir parama demokratijai“ vykdyti. Dėl to valstybės biudžeto asignavimai panaudoti ne pagal paskirtį – ne programos nustatytiems tikslams įgyvendinti, nesilaikant Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių²⁸ 47 punkto.

²⁸ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr.543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ (2004-06-15 nutarimo Nr. 751 redakcija).

Dėl nepakankamo vidinių dokumentų valdymo ministerija, laiku nepervedusi įnašo sumokėjo 6,3 tūkst. Lt delspinigių iš valstybės biudžeto asignavimų, skirtų programai „Vystomasis bendradarbiavimas ir parama demokratijai“ vykdyti. Taigi nesilaikant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543 patvirtintų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 47 punkto valstybės biudžeto asignavimai panaudoti ne pagal paskirtį.

3. Kiti pastebėjimai

3.1. Dėl bendradarbiavimo (bendrojo finansavimo) projektų sutarčių

Ministerija 2011 metais 424,7 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų skyrė viešosioms įstaigoms, įvairiems fondams, institutams, asociacijoms, uždarosioms akcinėms bendrovėms, universitetams, muziejams, bibliotekoms, visuomeninėms organizacijoms pagal bendradarbiavimo (bendrojo finansavimo) projektų sutartis. Atkreipiame dėmesį, kad ministerija 2011 metais nebuvo patvirtinusi projektų atrankos nuostatų, reglamentuojančių finansavimo pagal bendrojo finansavimo ar bendradarbiavimo sutartis principus, reikalavimų projektams ir projektų teikėjams bei atsiskaitymą už jų panaudojimą. Dėl to neturime galimybės gauti tinkamų ir pakankamų įrodymų, kad lėšos buvo paskirstytos skaidriai ir tinkamiems projektams.

Ministerija 2011 metais skyrė 424,7 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų bendradarbiavimo (bendrojo finansavimo) projektams finansuoti, nenustačiusi finansavimo principų, reikalavimų projektams ir projektų teikėjams bei atsiskaitymo už jų panaudojimą. Dėl to negavome pakankamų ir tinkamų įrodymų nuomonei pagrįsti, kad lėšos buvo paskirstytos skaidriai ir tinkamiems projektams.

Pažymime pažangą, kad Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras 2012 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. V-91 patvirtino Asociacijų ir viešųjų įstaigų veiklos projektų, kuriuos įgyvendinant tikslinga dalyvauti Užsienio reikalų ministerijai, atrankos nuostatus.

3.2. Dėl priemonių skyrimo naujai priimtiems darbuotojams

Ministerija 2011 metais devyniems pagal darbo sutartis priimtiems naujiems darbuotojams skyrė ir mokėjo 72,1 tūkst. Lt priemonių už papildomų užduočių atlikimą, aukštą kvalifikaciją, remdamasi Lietuvos Respublikos diplomatinė atstovybių raštais. Šie raštai pateikti ministerijai anksčiau, negu sudarytos darbo sutartys su šiais darbuotojais. Taigi, iki darbo sutarties sudarymo numatomi darbai nenustatyti pareigybės aprašyme – faktiškai darbuotojai priimami dirbti ne pagal

pareigybės aprašyme nustatytas pareigines funkcijas. Ministerija, skirdama priemokas už papildomų užduočių atlikimą, neįvertino, kad pareigybės aprašymuose numatyti ne visi pagal darbo sutartis atliekami darbai, ir sudarė sąlygas mokėti papildomą darbo užmokestį.

3.3. Dėl praėjusių metų biudžetinių lėšų likučio

Pagal Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 32 straipsnį, metams pasibaigus ministerijų ir kitų valstybės institucijų ir įstaigų sąskaitose gali likti atitinkamo dydžio pereinamųjų lėšų likučių, esančių diplomatinių ir kitų atstovybių, konsulinių įstaigų, specialiųjų bei gynybos atašė ir Lietuvos atstovų sąskaitose, tarptautinių operacijų karinio vieneto sąskaitose. Šios lėšos įskaitomos į kitų metų gautus asignavimus ir naudojamos neviršijant patvirtintų asignavimų.

Užsienio reikalų ministerija Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitoje (forma Nr. 2) į per 2011 metus gautų asignavimų sumą neįskaitė 8 522,3 tūkst. Lt likučio, nuo praėjusių metų likusio diplomatinių atstovybių ir konsulinių įstaigų sąskaitose, nors turėtų būti įskaitomi visi minėtų lėšų likučiai, likę įstaigų sąskaitose nuo praėjusių metų. Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė raštu apie tai informavo Lietuvos Respublikos finansų ministeriją.

4. Vidaus kontrolės sistemos vertinimas

Atlikus audito procedūras nustatyta, kad Užsienio reikalų ministerijoje vidaus kontrolės sistema sukurta taip, kad užtikrintų pagrindinius jai keliamus tikslus, pagrindinės vidaus kontrolės procedūros sukurtos atsižvelgiant į vidaus kontrolės tikslą, veiklos riziką, vidaus kontrolės pastovumą ir jos atlikimo sąnaudas, apskaitos ir informacinę sistemą, turto apsaugos būklę ir kitus vidaus kontrolės kriterijus. Tačiau audito metu nustatyti reikšmingi vidaus kontrolės trūkumai, planuojant ir naudojant valstybės biudžeto asignavimus, apskaitant turtą, Energetinio saugumo centrui vykdant viešuosius pirkimus, rodo, kad vidaus kontrolės sistema ne visais atvejais veikia patikimai, todėl ji vertinama kaip patenkinama.

5. Rekomendacijos

Atsižvelgdami į ataskaitoje nurodytus dalykus ir neištaisytas klaidas ir siekdami, kad Užsienio reikalų ministerija pateiktų teisingas finansines ir kitas ataskaitas ir skirtus asignavimus naudotų teisėtai, rekomenduojame:

1. Užsienio reikalų ministerijos sąmatas prireikus tikslinti, atsižvelgiant į realų išlaidų poreikį, lėšas naudoti pagal patvirtintą sąmatą ir tinkamai apskaityti, laikantis ekonominės klasifikacijos (ataskaitos 1.1. poskyris, 7–8 psl.);

2. Užtikrinti, kad būtų pašalintos Užsienio reikalų ministerijoje nustatytos apskaitos klaidos (ataskaitos 1.2 poskyris, 8–11 psl.);

3. Nustatyti kontrolės procedūras, kurios užtikrintų, kad valstybės biudžeto asignavimai būtų naudojami vadovaujantis teisės aktais ir tik programų vykdymo tikslams (ataskaitos 2.1.1 skirsnis, 11–13 psl., 2.2 poskyris, 15–16 psl., 2.5.1 skirsnis, 18–19 psl., 2.8 poskyris, 22–23 psl.);

4. Nustatyti kontrolės procedūras, užtikrinančias, kad priemokos darbuotojams būtų skiriamos teisės aktų nustatyta tvarka (ataskaitos 2.1.3 skirsnis, 14–15 psl.);

5. Pašalinti neatitikimus Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymui (ataskaitos 2.5 poskyris, 18–19 psl.);

6. Nustatyti papildomas kontrolės procedūras, kurios užtikrintų, kad prekės ir paslaugos būtų įsigyjamos taikant Viešųjų pirkimų įstatyme nustatytas viešųjų pirkimų procedūras (ataskaitos 2.4 poskyris, 16–18 psl.);

7. Mokymo paslaugas įsigyti sudarant paslaugų sutartis (ataskaitos 2.6 poskyris, 20–21 psl.);

8. Nustatyti papildomas kontrolės procedūras, kurios užtikrintų, kad valstybės biudžeto asignavimai būtų naudojami pagal sutartyse numatytą paskirtį, bei sutartyse dėl užsienio lietuvių organizacijų projektų finansavimo išlaidas detalizuoti pagal jų rūšis (ataskaitos 2.7 poskyris, 21–22 psl.);

9. Užtikrinti, kad skiriant priemokas už papildomų užduočių atlikimą ir aukštą kvalifikaciją naujai priimtiems darbuotojams būtų peržiūrėti ir įvertinti visi pareigybės aprašymuose numatyti darbai, o darbuotojai priimami dirbti pagal pareigybės aprašyme nustatytas pareigines funkcijas (ataskaitos 3.2 poskyris, 23–24 psl.);

Rekomendacijų įgyvendinimo planas pateikiamas 6 priede: priemonės ir jų įgyvendinimo terminus nurodė Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija.

4-ojo audito departamento direktorius

Rimvidas Aleliūnas

4-ojo audito departamento vyresnioji valstybinė auditorė

Akvilė Dovydaitytė

Valstybinio audito ataskaitos kopija pateikta Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui.

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Lietuvos Respublikos užsienio
 reikalų ministerijoje atlikto finansinio
 (teisėtumo) audito rezultatų“
 1 priedas

Apskaitoje neteisingai registruoto turto (pagal turto grupes) įtaka Finansinės būklės ataskaitai

Straipsnis	Įtaka FBA likučiui (tūkst. Lt)		
	Didesnis (+)	Mažesnis (-)	Bendra suma
A.I.2 „Programinė įranga ir jos licencijos“		-787,3 -33,4	-820,7
A.I.4 „Nebaigti projektai ir išankstiniai mokėjimai“	+787,3		+787,3
A.II.8 „Baldai ir biuro įranga“	+33,4	-96	-62,6
A. II.9 „Kitas ilgalaikis materialusis turtas“	+96		+96
Iš viso	+916,7	-916,7	0

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Lietuvos Respublikos užsienio
 reikalų ministerijoje atlikto finansinio
 (teisėtumo) audito rezultatų“
 2 priedas

**Apskaitoje neregistruoto arba neteisingai užregistruoto turto ir
 išpareigojimų įtaka Finansinės būklės ir Veiklos rezultatų ataskaitoms**

Straipsnis	Įtaka FBA likučiui (tūkst. Lt)			Įtaka VRA pajamoms ar snaudoms (tūkst. Lt)		
	Didesnis (+)	Mažesnis (-)	Bendra suma	Didesnės (+)	Mažesnės (-)	Bendra suma
A.I.3 „Kitas nematerialusis turtas“		-41,4 -3	-44,4			
B. Pagrindinės veiklos sąnaudos“				+41,4 +3		+44,4
A.II.1 „Žemė“	+417		+417			
F. „Grynasis turtas“	+417		+417			
A.II.10 „Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai“	+529,3 +260,8		+790,1			
D. „Finansavimo sumos“	+529,3 +260,8	-41,4 -3	+745,7			
C.III. „Per vienerius metus gautinos sumos“	+293,8	-80,7	+213,1			
E.II. „Trumpalaikiai išpareigojimai“	+293,8	-80,7	+213,1			
B. „Pagrindinės veiklos sąnaudos“				+80,7		+80,7
B. Pagrindinės veiklos sąnaudos VIII. „Nuvertėjimo ir nurašytų sumų sąnaudos“					-529,3 -293,8	-823,1
A. „Pagrindinės veiklos pajamos“				+41,4 +3 +80,7	-529,3 -293,8	-698
Iš viso	+3001,8	-250,2	+2751,6	+250,2	-1646,2	-1396

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Lietuvos Respublikos užsienio
 reikalų ministerijoje atlikto finansinio
 (teisėtumo) audito rezultatų“
 3 priedas

**Neteisingai taikytų nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominių normatyvų
 įtaka Finansinės būklės ir Veiklos rezultatų ataskaitoms**

Straipsnis	Įtaka FBA likučiui (tūkst. Lt)			Įtaka VRA pajamoms ar sąnaudoms (tūkst. Lt)		
	Didesnis (+)	Mažesnis (-)	Bendra suma	Didesnės (+)	Mažesnės (-)	Bendra suma
A. „Ilgalaikis turtas“	+1,1 +4,2 +4	-21,2	-11,9			
D. „Finansavimo sumos“	+1,1 +4,2 +4	-21,2	-11,9			
A.I. „Finansavimo pajamos“				+21,2	-1,1 -4,2 -4	+11,9
B.II. „Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos“				+21,2	-1,1 -4,2 -4	+11,9
Iš viso	+9,3	-21,2	-11,9	+21,2	-9,3	+11,9

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Lietuvos Respublikos užsienio
reikalų ministerijoje atlikto finansinio
(teisėtumo) audito rezultatų“
4 priedas

**Priemokos, skirtos už tiesiogines funkcijas, numatytas pareigybės
aprašyme**

V. P. Pareigos	Pagrindas, kuriuo skirta priemoka	Papildomos užduotys, įprastą darbo krūvį viršijanti veikla, už kurią skirta priemoka	Pareigybės aprašyme atitinkančios arba iš dalies atitinkančios funkcijos
G. C. Ūkvedys	2010-11-16 raštas Nr. (10.1)-SD- 818	<ul style="list-style-type: none"> ▪ darbuotojas atlieka papildomas finansų tvarkymo, vairavimo, rezidencijos priežiūros funkcijas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ užtikrina Ambasados ir ambasadoriaus rezidencijos patalpų priežiūrą; ▪ vairuoja ir prižiūri ambasados automobilius (vykdo vairuotojo funkcijas); ▪ atsako už materialinių vertybių (ilgalaikio, mažaverčio turto ir medžiagų) įsigijimą, apskaitą, saugojimą ir atskaitomybę.
A. P. Raštvedys	2010-12-10 raštas Nr. 10.2-207	<ul style="list-style-type: none"> ▪ versti į vokiečių kalbą ambasados vadovo kalbas ir pranešimus, redaguoti ambasados darbuotojų raštus, rengti sveikinimo tekstus vokiečių kalba renginiams; ▪ vykdyti susirašinėjimą su Vokietijos institucijomis vokiečių kalba, rengti notas Vokietijos URM bei atsakymus į gaunamas notas, užsakinėti VIP aptarnavimą aukštiems Lietuvos pareigūnams; ▪ versti medžiagą Lietuvos URM ir Lietuvos kultūros institucijų leidiniams, skirtiems Lietuvos reprezentacijai Vokietijoje, bei normatyvinius dokumentus konsuliniais klausimais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ambasadoriaus pavedimu atsakinėja į jam adresuotus laiškus, rašo verbalines notas bei kitus Vokietijos oficialioms įstaigoms adresuotus dokumentus; ▪ verčia į vokiečių kalbą ambasadoriaus pranešimus bei, reikalui esant, redaguoja ambasados darbuotojų pranešimus bei raštus; ▪ platina turistinę ir bendrąją informaciją apie Lietuvą.
S.C. Raštvedė	2010-12-15 raštas Nr. S-(10.1.)- 356	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vertėjavimas žodžiu - synchroninis vertimas, bendravimas su įvairiomis Prancūzijos Respublikos institucijomis bei žiniasklaidos atstovais organizuojant parodas ir kitus renginius Prancūzijos Respublikoje, už atstovavimą ambasados vardu kultūriniuose renginiuose. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ruošia ambasados korespondenciją prancūzų kalba, verčia ir tikrina raštus; kaupia ir skleidžia įvairią informaciją apie Lietuvą, teikia ją Prancūzijos įstaigoms, organizacijoms bei žiniasklaidai, atsako į bendro pobūdžio paklausimus; ▪ bendradarbiauja su Prancūzijos žiniasklaidos atstovais; ▪ dalyvauja įgyvendinant ambasados veiklą kultūros ir mokslo srityje.
V. Č. Raštvedys	2010-12-02 raštas Nr. 762	<ul style="list-style-type: none"> ▪ slapto ryšio priežiūra ir tvarkymas, diplomatinio pašto tvarkymas, delegacijų pasitikimo bei apgyvendinimo, patalpų ir apsaugos klausimais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ tvarko LR misijos Jungtinėse Tautose slaptą kanceliariją ir slaptą ryšį; ▪ tvarko LR misijos Jungtinėse Tautose diplomatinį paštą; ▪ prižiūri LR misijos Jungtinėse Tautose ūkį; Prižiūri LR misijos Jungtinėse Tautose kompiuterinę sistemą.

H. B. Ūkvedys	2010-11-23 raštas Nr. 13.4.7-769	<ul style="list-style-type: none"> ▪ atlieka smulkius remonto darbus, ambasados automobilių priežiūrą, tvarko ambasados teritoriją bei atlieka vairuotojo pareigas. Rašte taip pat nurodyta, kad pastaruoju metu padažnėjo Lietuvos pareigūnų per Kopenhagą skaičius, todėl labai dažnai po darbo valandų ir savaitgaliais tenka vykti į oro uostą. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ambasados aplinkos tvarkymas, sodo darbai; ▪ smulkūs remonto darbai. ▪ vandentiekio, šilumos ūkio, elektros tinklų, tarnybinių automobilių priežiūra. reprezentacinio automobilio vairavimas oficialių renginių metu.
V. V. vairuotojas	2010-11-30 raštas Nr. (10.1)- SDR-6073	<ul style="list-style-type: none"> ▪ už papildomas ambasados ūkvedžio (pastato priežiūra, kanceliarinių, ūkinių prekių užsakymas ir apskaita, inventoriaus apskaita) funkcijas, darbą išieginėmis ir po darbo valandų atliekant pagrindines pareigybes aprašyme numatytas funkcijas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ užtikrina ambasados aprūpinimą reikiamomis prekėmis ir paslaugomis; ▪ užtikrina tinkamą ambasados pastato ir inventoriaus priežiūrą ir einamąjį remontą; ▪ prisideda tvarkant kitus ambasados ūkio reikalus;

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Lietuvos Respublikos užsienio
reikalų ministerijoje atlikto finansinio
(teisėtumo) audito rezultatų“
5 priedas

**Raštai Užsienio reikalų ministerijai ir jai pavaldžiam Energetinio
saugumo centrui**

Eil. Nr.	Įstaiga	Antraštė	Registracijos data	Dokumento Numeris
1.	Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerija	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2011-10-10	S-(40-2236)-1956
2.	Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerija	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	2012-04-02	S-(40-2236)-669
3.	Energetinio saugumo centras	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	2012-04-11	S-(40-2236)-729
4.	Energetinio saugumo centras	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	2012-06-22	S-(40-2236)-1484
5.	Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerija	Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų	2012-07-13	S-(40-2236)-1772

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Lietuvos Respublikos užsienio
reikalų ministerijoje atlikto finansinio
(teisėtumo) audito rezultatų“
6 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Rekomendacijos eilės numeris	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
1.	Užsienio reikalų ministerijos sąmatas prireikus tikslinti, atsižvelgiant į realų išlaidų poreikį, lėšas naudoti pagal patvirtintą sąmatą ir tinkamai apskaityti, laikantis ekonominės klasifikacijos.	Užsienio reikalų ministerija	Užsienio reikalų ministerija sudaro sąmatas vadovaujantis 2003 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ bei finansų ministro 2005 m. rugsėjo 9 d. įsakymo Nr. 1K-280 redakcija. Ministerijos sąmatos tikslinimas atliekamas pagal poreikį.	nuolat
2.	Užtikrinti, kad būtų pašalintos Užsienio reikalų ministerijoje nustatytos apskaitos klaidos.	Užsienio reikalų ministerija	Ištaisyti visas audito metu ministerijoje nustatytas apskaitos klaidas ir teisingai atvaizduoti 2012 m. finansinėse ataskaitose. Apskaitoje registruojant ilgalaikį materialų ir nematerialų turą būtina vadovautis 12-uju ir 13-uju standartais. Peržiūrėti ministerijos ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominių normatyvų taikymą, vadovaujantis ministerijos kanclerio 2010- 06-11 potvarkiu Nr. VP-167 .	iki 2013 m. vasario 3 d. – Finansinės ataskaitos iki 2012 m. gruodžio 31 d. – klaidų taisymas
3.	Nustatyti kontrolės procedūras, kurios užtikrintų, kad valstybės biudžeto asignavimai būtų naudojami vadovaujantis teisės aktais ir tik programų vykdymo tikslams.	Užsienio reikalų ministerija	Visiems ministerijos struktūriniais padaliniais užtikrinti, kad apskaitos dokumentų originalai Finansų departamentui būtų pateikiami laiku. Finansų departamentui vykdyti kontrolę.	
4.	Nustatyti kontrolės procedūras, užtikrinančias, kad priemokos darbuotojams būtų skiriamos teisės aktų nustatyta tvarka.	Užsienio reikalų ministerija	Parengti Vyriausybės nutarimo projektą, kuriame būtų numatyta galimybė mokėti didesnę pagal sutartį užsienyje dirbantiems darbuotojams pareiginę algą, siekiant užtikrinti, kad ji atitiktų nors minimalų užsienio šalių darbo užmokestį.	2013 m. sausio 30 d.
5.	Pašalinti neatitikimus Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymui.	Užsienio reikalų ministerija	Užtikrinti, kad materialiai atsakingi asmenys laiku informuotų ir pateiktų Finansų departamentui teisės aktais numatytus dokumentus apie turto judėjimą.	

6.	Nustatyti papildomas kontrolės procedūras, kurios užtikrintų, kad prekės ir paslaugos būtų įsigyjamose taikant Viešųjų pirkimų įstatyme nustatytas viešųjų pirkimų procedūras.	Energetinio saugumo centras	Energetinio saugumo centro direktoriaus 2012 m. birželio 28 d. įsakymas Nr. V-14 „Dėl Energetinio saugumo centro 2011 m. rugpjūčio 8 d. įsakymo Nr. V-14 „Dėl Energetinio saugumo centro prie Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos viešųjų pirkimų organizatorių sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“	2012 m. birželio 28 d.
7.	Mokymo paslaugas įsigyti sudarant paslaugų sutartis.	Užsienio reikalų ministerija	Personalo departamentui, įsigyti mokymo paslaugas, sudarant paslaugų sutartis.	nuo 2012 m. liepos 9 d.
8.	Nustatyti papildomas kontrolės procedūras, kurios užtikrintų, kad valstybės biudžeto asignavimai būtų naudojami pagal sutartyse numatytą paskirtį, bei sutartyse dėl užsienio lietuvių organizacijų projektų finansavimo išlaidas detalizuoti pagal jų rūšis.	Užsienio reikalų ministerija	Imtis visų galimų priemonių, sustiprinančių valstybės biudžeto lėšų, skirtų Lietuvos diasporos organizacijų veiklos skatinimui ir užsienio lietuvių ryšių su Lietuva stiprinimui, panaudojimo kontrolę. Šąmatose nurodytas išlaidas detalizuoti kiek įmanoma tiksliau, sudarant sąlygas sutarčių kuratoriams atidžiau stebėti sutarčių vykdymą ir atsiskaitymą.	
9.	Užtikrinti, kad skiriant priemokas už papildomų užduočių atlikimą ir aukštą kvalifikaciją naujai priimtiems darbuotojams būtų peržiūrėti ir įvertinti visi pareigybės aprašymuose numatyti darbai, o darbuotojai priimami dirbti pagal pareigybės aprašyme nustatytas pareigines funkcijas.	Užsienio reikalų ministerija	Personalo departamentas kontroliuos, kad darbuotojai būtų priimami į darbą pagal pareigybės aprašyme nustatytas pareigines funkcijas. Personalo departamentas, prieš teikdami pasiūlymus dėl priemokų, peržiūrės ir įvertins pareigybės aprašymuose numatytus darbus.	Nuo 2012 m. rugpjūčio 1 d.
Rekomendacijos raštuose				
1.	Patvirtinti apskaitos politiką ir nustatyti apskaitos registru formos, turinį ir skaičių.	Energetinio saugumo centras	Direktoriaus 2012 m. liepos 2 d. įsakymas Nr. V-15 „Dėl buhalterinės apskaitos vadovo“.	2012 m. rugsėjo 1 d.
2.	Nustatyti vyriausiajai buhalterei tarnybinio atlyginimo koeficientą, laikantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ patvirtintų tarnybinių atlyginimų koeficientų.	Energetinio saugumo centras	Užsienio reikalų ministro 2011 m. lapkričio 8 d. įsakymas Nr. V-232 „Dėl užsienio reikalų ministerijos ir jos finansuojamų biudžetinių įstaigų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto, tarnybinių atlyginimų schemos (koeficientais) patvirtinimo“.	2012 m. sausio 2 d.
Atstovas ryšiams, atsakingas už Valstybės kontrolės informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Finansų departamento direktorius Rimantas Latakas, el. paštas rimantas.latakas@urm.lt , tel. 236 2895; Personalo departamento direktorius Erikas Petrikas, el. paštas erikas.petrikas@urm.lt , tel. 236 2586; Informacinių technologijų departamento direktorius Irmantas Grucė, el. paštas irmantas.gruce@urm.lt , tel. 236 2670; Administracinio departamento direktorius Genadijus Mackelis, el. paštas genadijus.mackelis@urm.lt , tel. 236 2650.				